

20

Argitalpen berezia
Ludopatia eta Genero
Indarkeria

2012
Abendua

ASOCIACIÓN ALAVESA
DE JUGADORES EN
REHABILITACIÓN
ERREABILITAZIOAN DIREN
ARABAKO JOKALARIEN ELKARTEA

Ayuntamiento
de Vitoria-Gasteiz
Vitoria-Gasteizko
Udala

ARABAKO FORU ALDUNDIA

DIPUTACIÓN FORAL DE ÁLAVA

kanpo

aurkibidea

- 1 Artikulua
“Ludopatia eta indarkeria”
- 2 Elkarriketa
“Paz de Corral”
- 3 Arazoa duen pertsona baten testigantza
“Elkarriketa Mariari”
- 4 Hiritarren erantzuna
“Ludopatian genero-indarkeria”
- 5 Balia bideak
“Genero-indarkeriako emakume biktimak”
- 6 Gomendioak
“Gomendatutako liburua eta DVDa”
- 7 Iritziak
“Beldur Barik”

Argitaratzailea: ASAJER. Erreabilitazioan diren Arabako Jokalarien Elkartea

Laguntzaileak: Gizarte Ongizaterako Foru Erakundea (Arabako Foru Aldundia) eta Osasun eta Kontsumo Saila (Vitoria-Gasteizko Udala).

Argazkiak: Asajer

Diseinua: ERDU

Maketazioa: KOMUNIKA DIGITAL 2.0

Itzulpenak: Higan Itzulpen Zerbitzuak

Inprimatzailea: Vicuña Grafikoak

Lege-Gordailua: VI - 356 / 07

Ludopatia eta Indarkeria

Gaur egun, indarkeria kasu ugari ematen dira gizartean: ikasleen artekoa, gurasoek seme-alabengan eragindakoa, seme-alabek gurasoengan eragindakoa, genero indarkeria, etxeko indarkeria, sexu-abusuak, etab.

Buletin honetan genero indarkeria jorratu nahi dugu, ludopatiarekin duen lotura aztertuz. Horretarako, arlo horretan esperientzia handia duen psikologo baten iritzia jasoko dugu eta, era berean, ludopatiarekin arazoak izan dituen eta genero indarkeria pairatu duen emakume baten bizipenak izango ditugu.

Profesionalki ludopatiarekin arazoak dituzten pertsonen eta beren senideekin lan egin izan dut. Lan-esperientzia horretan bikotearengandik indarkeria-egoerak jaso dituzten zenbait emakume ezagutu ditut. Horietako emakume batzuk ludopatak ziren eta beste batzuk ludopaten senideak. Emakume horiek pairatutako indarkeria-mota psikologikoa da gehienbat: irainak, errespeturik eza, laidoak edota xantaia emozionalak. Min egiteko modu hori ez da aldi berean behin ematen den egoera. Aitzitik, urte askoan zehar irauten duen jokaera da. Jokoak ez du laguntzen, izan ere, jokatzeko den bitartean guztia ezabatu eta errealtatetik at egoten da pertsona.

Emakume batentzat ba al dago egunero familia aurrera ateratzeko kezka izatea baino gauza gogaikarririk? Gaur nahikoa diru izango al dut jan eta zorrik kitatzeko? Nire senarraren laguntza ukango dut ala berriro jokatzera joango da?

Ludopata ez da pertsona bortitza izaten. Nahikoa pertsona pasiboa izaten da eta ingurukoei utzikeria horrexek eragiten die min, hots, arazoei aurre ez egiteko jarrera horrek, haren laguntza ez izateak. Emakume ludopatak, aldiz, oso aktiboak dira, familia-zama handia dutenak eta, orokorrean, haiek dute familiara ongizatea eramateko ardura. Horregatik, huts egiten dutenean, familiaren gainbehera oso nabaria izan ohi da.

Halaber, bikotearengandik tratatu txarrak pairatu dituen gizon ludopataren bat ere ezagutu dut. Hala ere, ezkutatu egiten dute indarkeriaren biktimak izateko, lotsagatik.

Idea bat helarazi nahi dut argi eta garbi: **INDARKERIARI TOLERANTZIA** IZPIRIK EZ, edozein izanik ere indarkeria-mota eta eragilea.

Tratu txarrak pairatzen dituzten edo pairatu dituzten emakumeak adoretu nahi ditut halako indarkeria-motari aurre egiteko laguntza eska dezaten eta jokoaren aterpean ez sartzeko esango nieke, izan ere, epe luzera egoera okertu baino ez da egingo.

ANA HERREZUELO
ASAJERREKO PSICOLOGA

Paz de Corral

1. Nola hasi ziren lanean ludopatiaren esparruan? Zein izan zen problematika horrekin izan zenuen lehen esperientzia?

Paz de Corral

Psikologia klinikoko irakasle titularra.
Euskal Herriko Unibertsitatea

Psikologia Klinikoko gure Ikerketa Taldea Enrique Echeburuak zuzentzen du. Talde horrek mendekotasunen gaia lantzen du orokorki. 80ko hamarkadan bat egin zuten hainbat egoerak: 1) makina txanponjaleak agertu ziren eta makinekin harapatuta zeuden pertsonak laguntza terapeutikoa eskatzen hasi ziren; 2) Zuzendariak drogari gabeko mendekotasunak eta psikologikoki esku-hartzeko moduak, urte horietan artean ikertzeke zeudenak, aztertzeke interesa agertu zuen; 3) Horri dagokionez, ikerketa-ildo bat zuzentzeko parada eman zen (Conchi Baezek ludopatiari buruz egindako doktorego-tesia); eta 4) Gipuzkoan Ekintza-Dasalud sortu zen 90eko hamarkadaren hasieran eta, aldi berean, haiekin adostasun batera iristeko abagunea sortu zen ludopatía pairatzen zuten pertsonen eta haien senideei doako tratamendu profesionala eskaintzeko. Modu horretan, Elkarteak berez eskaintzen zituen harrera eta babesaz gain, ikerketa bat egiteko aukera sortu zen, bertaraten ziren pertsonen profil eta izaerak ezagutzeko. Gainera, doako tratamendu profesionala eskaini ahal zitzaizen.

2. 2009an Euskal Herriko Unibertsitateko (EHU) Psikologia Fakultateak eta ludopatiaren laguntzarako Gipuzkoako Ekintza-Dasalud elkarteak jokoarekiko mendekotasuna duen emakumearen profil psikopatologikoaren gainean egindako ikerketa baten ondorioak aurkeztu ziren. Zuk ikerketa horretan parte hartu zenuen. Nola sortu zen ikerketa hori egiteko asmoa?

2000. urtean Ekintza elkartera beraientzako tratamendua eskatuz gero eta emakume gehiago bertaraten zirela ikusi zen. Ordura arte bertaraten ziren emakume gehienek senideentzat eskatzen zuten tratamendua. Gure ikerketa-taldea gaia aztertzen hasi zen, emakume ludopaten profil espezifikoa ezagutu eta tratamendu egoki bat eskaini ahal izateko (ez da derrigorrean gizonei eskaintzen zaien tratamenduaren parekoa izan behar). 2003an dagoeneko nazioarteko zenbait datu genituen eskura. Datu horiek Ekintza elkartearen ikusten ziren datuen antzekoak ziren. Horrenbestez, proiektu bat diseinatzen hasi ginen, 2004an formalizatu genuena. Pertsonalki, proiektu horretan sartzearabaki nuen, orduan genero indarkeriarekin lotutako gaietan lan egiten ari nintzelako eta emakumei eragiten zieten gaiak ezagutu nahi nituelako. Espainiako beste Elkarte batzuetara jo behar izan genuen (Katalunia, Aragoa, Nafarroa eta Euskal Herria, horien artean Asajer) lagin bat osatzeko, izan ere, Gipuzkoan ikusten genuen emakume kopurua ez zen nahikoa ikerketa zientifiko bat egitea ahalbidetuko zuen lagin egoki bat osatzeko.

3. Zure ustez, ludopatiari dagokionez badago alderik gizon eta emakumeen artean?

Gure ikerketako emaitzen so, hainbat ezberdintasun hautematen dira. Hala, joko-motei dagokienean, emakumeek nahiago dute bingoa eta gizonak makina txanponjaleak dituzte gogoko. Jokatzeko motibazioa ere ezberdina da: emakumeek bakardadetik eta asperduratik ihes egiteko jokatzen dute; gizonak, berriz, kitzikapena bilatzen dute, eta dirua irabazteko grina dute. Mendekotasunaren prozesuan ere bada alderik: emakumeek denbora askoz gutxiago behar dute jokoaren sarean erortzeko eta, gainera, adinari dagokienean, beranduago hasten dira.

4. Zer-nolako presentzia du ludopatiak EAEn? Nola banatzen da generoaren arabera?

Biztanleria orokorraren gainean egindako ikerketa epidemiologikoek erakusten dutenez, ludopaten %30 emakumeak dira. Hala ere, emakumeen %10 baino ez da bertaratzentzotz batera laguntza eske. Emakumea nagia goa da laguntza eskatzerakoan, emakume ludopataren inguruan gizartean txertatuta dagoen estigma dela eta. Ikerketak nazionalak dira eta, horrenbestez, ez dago gure erkidegoari buruzko datu espezifikorik.

5. Zein faktorek azal dezakete ludopatia emakumeengan eta gizonengan?

Gizonen kasuan, ludopatia estu lotuta dago alkoholaren eta drogen gehiegizko kontsumoarekin, eta baita iza erazeaugari jakin batzuekin ere (oldarkortasuna, sentsazioak bilatzeko irrika, etab.). Emakumeen kasuan, ludopatia depresioarekin eta isolatze sozialarekin lotuta dago.

6. Nola garatzen da arazoa? Prozesu bera ematen da gizon nahiz emakumeengan?

Arazoa pixkanaka garatzen da. Joko sozialetik joko problematikora egiten da jauzi, eguneroko bizitzan eragin negatiboa duena. Zenbaitetan, gainera, ondoren ludopatiara egiten da. Orduan kontrola galdu eta mendekotasun nabaria agertzen da. Prozesua nahikoa antzekoa da bi sexuetan. Dena den, emakumea beranduago hasten da jokoan eta, gizona baino lehenago erortzen da mendekotasunean.

7. Zure ustez, ludopatiarekin arazoak dituzten emakumeak baztertu egiten dira?

Sozialki onartuago dago gizona ludopata izatea. Ziurrenera, iritz negatibo horrek eragina du emakumeak arazoa aitortzeko eta laguntza eskatzeko orduan.

8. Arazoari aurre egiterakoan, babes bera dute emakume zein gizonek?

Tradizionalki, Ludopatia duten Pertsonen Laguntzarako Elkarreketara emakume asko bertaratzentz ziren, halako arazoak zituzten senideei laguntzera.

Berez, senideei laguntzeko taldeak daude eta, ia beti ludopataren emazteak, alabak, neskalagunak edo amak izaten dira kideak. Haatik, gaur egun, emakume ludopatek dituzten arazoak ezagutzeko ahalegin gehiago egiten dugu eta haientzako zerbitzuak eskaintzen dira. Horrela, gizonak jasotzen duten tratamendu bera jasotzen dute, arreta eta kalitate aldetik. Hala ere, senideak nagisamar agertzen dira emakume ludopatei laguntzerakoan. Eta sozialki, halako arazoa duen emakumea ez da horren erraz onartzen.

9. Arestian aipatu dugun ikerketan hainbat ondorio ematen dira. Horietako baten arabera, emakume ludopaten %70, aldi berean, tratu txarren biktima dira. Nola azal daiteke hori?

Elkarrizketetan hainbat galdera egiten genituen. Horietako bat genero indarkeriarekin lotutakoa zen eta, halaxe da, lagin horretako %70ak tratu txarrak jaso zituela berretsi zuen. Kopuru oso kezka garria da, baina ikertzen jarraitu behar da, izan ere, ikerketan ez zegoen gai horren inguruan sakontzeko aukerarik. Denbora eta ahalegina behar dituen gaia da, emakume horiek dituzten arazoetako asko ulertze aldera.

10. Ludopatiarekin lotutako genero indarkeria aipatzen dugunean, bi egoeren artean bada kausalitate jakin bat ala kointzidentzia baino ez da? Zein agertzen da lehenago?

Ez dugu galdera hori erantzuteko behar adina datu. Aipatu dudan gisan, gai hori sakon ikertu behar da oraindik. Zenbaitetan bikote harreman bortitzean sortzen den ondoreza emozionaletik ihes egiteko modua da jokoak (aurre egiteko estrategia). Beste kasu batzuetan, ordea, emakumea jokoan barneratu eta bikotea gainbeheran joatearen ondorioa da indarkeria.

11. Horren harira, badira ludopata ez diren baina zeharka ludopatia pairatzen duten emakumeak, arazo hori duen senarra, anaia, aita edo semea alboan izateagatik. Zure ustez, emakume horiek genero indarkeria pairatzen dute gizonezko ludopatengandik?

Alboan arazo hori duen pertsona bat izateak eragin nabarmena du inguruan dituen pertsonen ondorez horretan. Ludopatiak egoera emozional biziak eragiten ditu irabaztean eta, batez ere, galtzean. Apustuan soldata edo aurrezkiak galdu izana aitortzea oso zaila da eta, hori dela eta, ludopata askok erraz esaten dute gezurra. Horrek segurtasunik eta konfiantzarik eza nabaria eragiten du eta, jakina, familiaren ekonomia okertu egiten da. Horrela, gizonezko ludopatek bikoteen mespretxua jaso dezakete eta horren aurrean indarkeriaz erantzun dezakete.

12. Ezagutzen duzu indarkeria pairatu duen gizonezko ludopaten kasurik?

Halako arazoak daudenean, norbera zaurgarriagoa da eta, horrenbestez, errazago ematen dira bizikidetzarekin lotutako beste arazo batzuk, etxean zein etxetik kanpo. Gizonezko ludopatek indarkeria psikologikoa paira dezakete, baina indarkeria fiskoa ez da horren ohikoa halako kasuetan.

arazoa duen
pertsonea bat

ELKARRIZKETA MARIARI

Maria 55 urteko emakumea da. Duela 38 urte ezkondu zen eta 4 seme-alaba ditu 32 eta 37 urte bitartekoak.

1. Noiz eman zenion jokoari eta zein joko-mota duzu gogoko? Duela 30 urte hasi nintzen. 25 urte nituenean loteria erosten hasi nintzen eta, beranduago, makina txanponjaletan jokatzeko hasi nintzen.

2. Zergatik eman zenion jokoari? Bakarrik jokatzeko zenuen edo beste norbaitekin? Kasualitatez, zorriari bere txanda emateko edo. Senarrarekin hasi nintzen.

3. Nola sentitu ziren hasiera horretan? Ongi sentitzen nintzen. Sari bat jasotzen nuenean pozik jartzen nintzen. Hasieran zorteak izan nuen, gutxi jokatzeko zenuen eta dirua jasotzen zenuen. 32 urterekin dagoeneko etxea ordainduta zenuen, duela gutxi galdu dudana.

4. Noiz ohartu zinen jokoaren arazoa zenaz? Senarrak eta biok jokoak utziko genuela erabaki zenuen, baina nik ez dut lortu. Biok kontrolik gabe aritzen ginen, ni bera baino gehiago, bereziki bakarrik jokatzeko zenuen eta, are gehiago, senarrarekin eztabaidaren bat izanez gero. Duela 25 urte hasi nintzen arazoa nuenaz ohartzen, izan ere, nire betebeharrak ez nituela betetzen ikusi nuen: etxea antolatuta gabe, seme-alabak... Azken lau urte hauetan ez dut senarrarekin jokatu.

5. Zure kabuz ohartu zinez arazoaz ala norbaitek lagundu zizun ludopatiarekin arazo bat zenuenaz jabetzen? Nire kabuz konturatu nintzen arazoaz. Gogoan dut amari dirua eskatu eta nola esan zidan ez zidala emango arazo bat nuenaz jabetu nendin. Makinetan jokatzeko zuen izeba bat gibeletako minbiziak jota zendu zen. Harekin parekatzen naiz sarritan. Zenbaitetan hari gertatu zitzaiona gertatuko zaidala pentsatzen dut.

6. Ba al dago ludopatiarekin lotzen duzun egoeraren bat? Tratu txarrak. Indarkeria jaso dut nire aitaren eta senarraren aldetik. Kaka putza sentitzen nintzen, nire buruari egozten nion gertatzen zitzaidana. Duela 17 urte depresioa izan nuen. Garai hartan neuri handiagoan galdu nuen jokorekiko kontrola. Haren ostean osasun-arazoak izan ditut (bizkarrak, gibela, etab.), jokatzera bultzatu nautenak. Bakarrik daude eta denbora gehiago izateak ere eragina izan dute jokorekin aterpean sartzeko.

7. Zer da jokorekin bilatzen duzuna? Konpainia, dibertsioa, kaka putza sentitzeaz ahaztea. Jokatzeko nuen artean ahaztu egiten nuen, baina gero arazoak izaten nituen eta okerrago sentitzen nintzen. Nire senarrak ez daki zenbateraino eragiten nauen jokorekin, ez du arazoaren tamaina ezagutzen. Norekin nengoa eta jokatzeko nuen ala ez, horixe zen axola zitzaion bakarri. Berak nahi duena falta ez bada, arazorik ez. Nire senarra oso jeloskorra da, telebista ikusten badut ere jeloskor jar daiteke.

8. Noiz jabetu zinen tratu txarren biktima zinela eta nola? Ezkondu nintzen egun berean ohartu nintzen pertsona posesibo menderatzaile eta jeloskor batekin ezkontzen ari nintzela. Jelosiak jota egiten zituen umekiekin ohartu nintzen. Artean senargai zela aldarte txarra zuenaz jabetu nintzen. Esaten zizkidan hainbat gauza: dagoeneko bazaude inoren zain? Ubelduren bat ikusten bazidan, zera esaten zidan, dagoeneko beste batekin izan zara?

9. Nola egin zenion aurre egoera horri? Zein baliabide baliatu zenituen? Ezkondu eta 6 urtera banandu egin nintzen, ezin nuen gehiago. Ez dut jipoirik jaso, baina eraso fisikoak bai. Berezik gogoratzen dut bat, hirugarren haurra espero nuenean. Abokatu batera jo eta banantzea eskatu nuen. Gizarte Zerbitzuetara jo nuen. Handik bizirauteko laguntza ekonomiko bat jaso nuen, izan ere, 4 seme-alaba txiki nituen. Lana bilatu nuen. Senarrak ez zidan seme-alabentzat dirurik ematen. Banandu eta 3 hilabetera, senarrarekin itzuli nintzen. Senarra ezer gertatu ez balitz bezala itzuli zen. Beti egiten du berdin; istilu a sortu eta ondoren ezer gertatu ez balitz bezala jokatzeko du. Nekatu naiz barkatzeaz, ez dut ulertzen zergatik tratatzen nauen horrela.

10. Zure ustez, bada antzekotasunik bi egoeren artean? Zerk astindu dizu gehien emozionalki? Tratu txarrak izan dira nigan eragin gehien izan dutenak. Jokoa indarkeriari ihes egiteko modua izan da. Jokoarekin nire burua erasotzen dut. Halaber, jokoak ez bereizteko balio izan du.

11. Zer ikasi duzu tratu txarren biktima modura? Gehiago errespetatu behar nautela ikasi dut.

12. Zer esango zenieke halako egoera pairatzen dute beste emakume batzuei, hau da, genero indarkeria pairatu eta egoeratik ihes egiteko jokora jotzen dutenei? Ez dezatela jokatu; seme-alaben, lagunen eta senitartekoen laguntza eska dezatela. Zure ingurukoekin hitz egin gertatzen ari denaren inguruan. Nik, berriki, amari aipatu diot ludopatiaren arazoa. Bazuen arazo horren berri baina ez zekien zenbaterainoko eragina duen.

13. Lagundu al zaitu inork tratu txarren kontuarekin? Eta jokoarekin? Egoeraren berri izan dute ahizpa batek, alaba batek eta nire amak, baina emozionalki ez dut laguntzarik jaso. Ahizpak egoera horretan ez jarraitzeko esan zidan eta amak senarra mehatxatu zuen jotzen bazidan haren berri izango zuela esanez. Jokoarekin ez dut laguntzarik bilatu, gaiarekin lotsatu egiten nintzen eta arazoa ezkutuan gorde besterik ez nuen nahi. Orain familiak badu horren berri, izan ere, azaldu egin diet.

14. Gaur egun, pairatzen duzu genero indarkeriarik? Bai, zalantzarik gabe. Gaur egun, eraso fisikoak desagertu egin dira eta irainak ez dira lehengoak, baina oraindik pairatzen dut halakorik. Senarrak aldarte txarra du eta oraindik ez nau errespetatzen. Hobeto jasaten ikasi dut, eta erantzun beharrean, egoeratik alde egiten dut.

Mariak 2012ko ekainean jo zuen ASAJER elkartera, jokoarekin duen arazoa konpondu asmoz.

erantzuna

LUDOPATIA ETA GENERO INDARKERIA

1. Zure ustez, ludopatiak izan dezake lotura genero indarkeriaren arazoarekin?
2. Genero indarkeria ematen denean, zure ustez nork eragindakoa izan daiteke, gizon ludopatak edo jokoarekin arazoak dituen emakumearen senarrak?
3. Zure ustez, zergatik eragiten du genero indarkeria gizon ludopatak?
4. Zure ustez, zerk eramaten du ludopatiarekin zeharkako lotura duen gizona genero indarkeria eragitera?
5. Zure ustez, badago beren bikotearen aldetik indarkeria pairatzen duen gizon ludopatarik?

42 urteko gizon ludopata, Gasteiz.

1. Ez dut halakorik uste. Genero indarkeria eman daiteke baldin eta hainbat faktore elkartzen badira: ez dago jokorako dirurik, pertsona oldarkorra zara eta etxeko ekonomia ardua emakumeak du (emaztea, ama, etab.). Antsietateak eragin dezake hori.

2. Ez dakit, gizon jokalaria esango nuke, jokatzeko premiak bultzatuta.

Jokoarekin arazoak dituen emakumearen senarra, apika, hasiera batean jeinu bizian jarriko litzateke, baina oldarkortasun hori beste era batera bideratuko luke.

3. Uste dut bortitzagoa izan daitekeela gizon jokalaria emakume jokolariaren bikotea baino.

Jokatu nahi izategatik, dirua lortu nahi izategatik, ondorio pertsonal nahiz familiakoetan ez pentsatzearren eta kalte ekonomikoengatik.

4. Ondoan duen pertsona ez maitatzeak, ekonomikoki soilik balioesteak. Pertsona benetan maite bada, haserretu egingo litzakete, baina maitasuna gailenduko litzateke eta beste alternatiba batzuk bilatzen saiatuko litzateke.

5. Uste dut, gutxienez, emakumeak ulerkorragoak izaten direla, hotzagoak, eta irtenbide bila jotzeko joera handiagoa dute. Gertatzen bada, aurreko galderan azaldu dudana egoera bera izango litzateke.

55 urteko emakume ludopata, Gasteiz.

1. Ez dakit.

2. Jokoarekin arazoak dituen emakumearen senarrak.

3. Ez dut genero indarkeria egoerarik ikusi jokoarekin arazoak izan dituen gizonengan. Auskalo etxean zein jarrera zuen.

4. Matxismoak, arazoa ez ulertzeak, grina gaixto modura ikusteak, alkoholak, jelosiak, etab.

5. Egongo dira. Uste dut emakumeak babes gehiago ematen diola pertsona ludopatarari, eta gehiago ulertzen saiatzen da.

58 urteko emakume ludopata, Gasteiz.

1. Uste dut kasu batzuetan baietz, izan ere, arazoa handitzen doan heinean arazoak elkarren atzetik etortzen dira, eta bikotean tentsioa handitu egiten da. Gainera, familiaren ekonomia nabarmen arintzen da. Horrek guztiorrek bikotea muga oso zorrotzetara eramaten du. Nik ez dut indarkeria fisikorik bizi izan, baina psikologikoa urte askoan bizi izan dut eta, are gehiago esango nuke, halakorik ez bagenuen izan bietako bat etxetik ateari kolpea emanez ateratzen zelako izan zen (zenbaitetan ateko kolpeak interpretazio beldurgarria du, hots, zu ez jotze arren banoa).

2. Gehienetan gizonak, nahiz eta emakumea izan ludopatia pairatzen duena.

3. Lehenik eta behin, uste dut egoerak sorrazten duen antsietatearen ondorioz, ez dutela zentzuz jokatzeko. Horrez gain, heziketa kontua ere badela esango nuke. Matxismoa herrialdean oso sustraituta dago eta, are, gizarteko geruza gazteenetan gorantz doan joera da.

4. Kontrola eta normaltasuna berreskuratzeko itxaropena galtzen direnean, hori da bide “erazena”. Gainera, legea ez da justua genero indarkeria egoerekin, izan ere, gizarteko geruza guztietan ematen den zerbait da (are gehiago zaugarrienen kasuan). Sarritan isilpean mantentzen da, baita eraso jaso duen pertsonaren aldetik ere.

5. Ez, egon daiteke salbuespen bat edo beste, baina bizitzan gauza guztiak dute salbuespena. Emakumeak oihu gehiago egiten du, banandu egingo dela esaten du edo denbora batez ez ikusiarena egiten du bikotearekin, baina hori da berarekiko tratu txar guztia.

Emakume ludopataren senarra, x urte, Arrasate.

1. Nire kasuan ez. Orokorrean ere ez dut uste, nahiz eta kasuren bat egon daitekeen, izan ere, pertsona bakoitzaren erreakzioak oso ezberdinak dira norberaren izateko modu eta aldartearen arabera.

2. Ez da hori nire kasua, baina portzentaje oso handia batean jokoarekin arazoak dituen emakumearen senarra dela esango nuke.

3. Uste dut pertsona bati mundua gainera erori eta nola erreakzionatu ez dakienean eta gertatzen dena isilpean mantentzen badu, egin beharko lukeen lehen gauza emazte, bikote edota lagunari guztia aitortzea dela. Horrela, arazo larri hori irtenbidea ematen hasi ahal da, lehenbailehen konpon dadin.

4. Gizon eta emakumeen erreakzioak ezberdinak dira, erabat. Gizonaren eta emakumearen oldarkortasuna, zorionez, ezberdinak dira. Naturaz, gizona oldarkorragoa da, ondorioz emakumeak gehiago sufitzen du.

5. Ez da ohikoena izango, baina ziur badela halakonik. Halakorik bada, jokatzea nolako izan beharko litzateke, berdina? Ala ezberdina? Hori diot, izan ere, oso naturala ez izan arren, diotenez emakumeek kasu horretan min asko egin dezakete, eta gizonentzat hori kanporatzea lotsagarria dela dirudi.

GENERO-INDARKERIAKO EMAKUME BIKTIMAK

2011ko ekainean genero indarkeriaren Biktimen Arretarako Zuzendaritzak (Eusko Jaurlaritzaren Barne Saila) argitaraturiko materiala, emakumeei bideratua. Helburua genero indarkeria identifikatzea, nahiz esku-hartzeko jarraibideak, laguntzak eta baliabideak ematea da, oso lagungarriak direnak eta halako indarkeriarik jasotzekotan erabiltzekoak.

**GENERO-INDARKERIAREN BIKTIMEI
LAGUNTZEKO ZUZENDARITZA
EUSKO JAURLARITZAKO
HERRIZAINGO SAILA**

BILBAO
94 607 56 50
VITORIA-GASTEIZ
945 01 89 03
ERTZAINATZA 112

900 840 111

BIKTIMARI LAGUNTZEKO ZERBITZUA >>>Doakoak

ARABA
900 180 414
BIZKAIA
900 400 028
GIPUZKOA
900 100 928

**GOGOAN
IZAN!**

>>> **24 ordukoa**
>>> **Doakoa**
>>> **Isilpekoa**

GENERO-INDARKERIAKO EMAKUME BIKTIMAK

Kontrola, beldurra eragitea, isolatzea: hori ere genero-indarkeria da

SEINALEAK SUMATUZ GERO AURRE EGIN!

900840111

Jakizu:

- Alkohola, drogak edo egun txarra izatea, horiek ez dira inoiz arazoaren oinarri.
- Ez pentsatu berriz ez denik gertatuko; zure bizia eta zure familiarena arriskuan daude.
- Tratu txarra delitua da: salatu.
- Ez zaude bakarrik.

Kontrolatu egiten zaitu edo beldurra eragiten dizu, baldin eta:

- Deika eta deika edo mezuak bidali eta bidali badabil jakiteko non zauden eta zertan ari zaren.
- Zenbat irabazten duzun eta zenbat gastatzen duzun galdezka hasi eta kargu hartzen badizu.
- Mehatxu egiten badizu esanez zure herrira bidaliko zaituela berriz.
- Adiskide, senitarteko, ikasketa edo gustuko dituzun gauzetatik urruntzen bazaitu.
- Zure seme-alaben aurrean barregarri uzten bazaitu.

Genero Indarkeriaren Biktimentzat 24orduko/ Telefono Bidezko Arreta Zerbitzua

- 24 ordutako zerbitzua, doan eta ezkutukoa
- Telefono bidezko arreta psikologikoa.
- Genero-indarkeria pairatzen duten emakumeentzat eta halakoren bat sumatu dutenentzat.
- 51 hizkuntzatan erantzuten dizugu, euskaraz eta gaztelaniaz gain.

900840111

Eraso egiten dizu, baldin eta:

- Sexu-harremanak izatera behartzen bazaitu, zuk gogorik ez izan arren.
- Zure gauza kuttunak jaurti edo apurtzen baditu.
- Bultzatzen edo jotzen bazaitu, nahiz gero barkamena eskatu.
- Oihu egiten badizu, edo iraindu edo manipulatu.
- Zuk bera utziz gero, bere buruari min egingo diola esanez mehatxatzen bazaitu.

EUSKO JAURLARITZA

HERRIARTEKO SAILA
Departamento de Gobierno Interior
Gobernación de Euzkadi
ENPLEGU ETA GAZTARTE
GAETAKO SAILA
Ministerio de Empleo e Inmigración

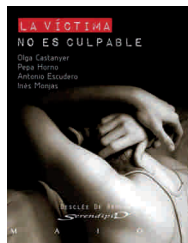
GOBIERNO VASCO

DEPARTAMENTO DE INTERIOR
Departamento de Gobierno Interior
Ministerio de Gobierno
DEPARTAMENTO DE EMPLEO
Y ASUNTOS SOCIALES
Ministerio de Empleo e Inmigración

gomendatutako liburuak

LA VÍCTIMA NO ES CULPABLE. Indarkeriaren estrategiak.

Egileak: Olga Castanyer Mayer-Spiess (Coord.), Pepa Horno Goicoechea, Antonio Escudero Nafs, Inés Monjas Casares.
Argitaletxea: Desclée de Brouwer.
Argitalpen-data: 2009.

Edungo gizartean tratatu txarrak gertatzen dira. Sinestezina dirudi, dugun garapen-maila ikusita, baina prentsak eta soziologia-ikerketek zifra lazgarriak erakusten dituzte tratatu txarren inguruan. Datu horiekin desitxuratu egiten da erabat gureez eta gure inguruneaz eman nahi dugun irudi ezti eta atsegin hori. Eta tratatu txarrak dauden lekuan biktimak daude. Biktima horiek ez dute beti ulermena eta babesa jasotzen eta, are, errudun izan eta gaizkiletzat jotzearen zama gehigarria jasan behar izaten dute. Egin duten bakarra, ordea, bidean tratatu txarrak ematen dituen pertsona batekin elkartzea da, bere estrategia guztiak abian jami dituen bere biktima hutseratu eta hondoratzeraino.

gomendatutako dvdak

TE DOY MIS OJOS

Zuzendaria: Iciar Bollain.
Guidoia: Iciar Bollain, Alicia Luna.
Generoa: Drama. Urtea: 2003.

Aktoreak: Laia Marull, Luis Tosar, Candela Peña, Rosa María Sardá, Kiti Manver, Elisabet Gelabert, Sergi Calleja, Nicolás Fernández Luna, Chus Gutiérrez, Elena Irureta, Dave Mooney, Antonio de la Torre.

SINOPSISIA

Neguko gau bat, Pilar etxetik atera da, ihesi. Gaietan lau gauza baino ez ditu, eta Juan semea. Antonioren andik ihesi dabil, tratatu txarrak era giten dizkion senarra, zeinarekin 9 urte daramatzen ezkonduak. Antonio bere bila doa berehala. Pilar bere maitea da eta, gainera, "begiak eman dizkio".

Beldur Barik

Indarkeria sexistaren aurkako programa honek lehiaketak, topaketak eta hezkuntza ekimenak bultzatzen ditu, gazteen jakiekuntza prozesua indartzeko.

Zer da Beldur Barik?

Beldur Barik ez da bakarrik lehiaketa bat. Beldur Barik prozesu bat da. Orain dela lau urte, Berdinsarean lan egiten duten berdintasunaren aldeko teknikariek hurrengo datuak irakurri genituen: Euskadiko salaketen % 42,32 urtetik beherako emakumeenak izan ziren. Bikote esparruko tratatu txarrez, gain, indarkeria sexistak hamaika aurpegi ditu eta neskek alderdi askotan paiten dute, askotan oharkabeen: kalean, klasean, gauean eta familian gertatzen diren eraso eta jazarpen anitzak, alegia. Horregatik prozesu parte-hartzaile bilakatu zen kanpaina bat sustatu genuen. Helburua gazteak gaiari buruz pentsatzea zen eta euren inplikazio aktiboa sustatu.

Beldur Barik programa Eudel-ek Azaroaren 25aren (Emakumeen kontrako indarkeriaren aurkako Nazioarteko Eguna) inguruko kanpainari lotuta dago, eta ondoko instituzioen euskarria dauka: euskal diputazioak, Emakunde eta Eusko Jaurlaritzako Genero Indarkeriaren Biktimei Laguntzeko Zuzendaritza. Euskal Herriko Unibertsitateak (UPV/EHU), Eusko Jaurlaritzaren Hezkuntza Sailak eta EITB-k laguntzen dute.

<http://www.beldurbarik.org>